

عنوان مقاله:

بررسی اقتباس های حافظ و سیف الدین محمد فرغانی

محل انتشار:

مجله مطالعات زبانی و بلاغی، دوره 8، شماره 16 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

Tahereh Ghasemi - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی و مدرس دانشگاه بوعلی سینا همدان

Vahid Mobarak - استادیار دانشگاه رازی کرمانشاه

خلاصه مقاله:

این مقاله به تأثیر حافظ از شاعری به نام سیف فرغانی می پردازد و سپس مقارنه و مقایسه ای بین این دو شاعر انجام می دهد و مختصری از مضامین مشترک و مفاهیم متشابه و واژه های یکسان را که در دیوان هر دو گوینده وجود دارد، بررسی می کند. حافظ سراینده فخیم ترین غزل های عاشقانه - عارفانه است و از جمله شاعرانی است که به گواهی دیوانش، در دیوان شاعران معاصر و پیشین خود به مطالعه و کندوکاو پرداخته و بسیاری از مضامین و صنایع آنان را اقتباس کرده است. سیف الدین محمد فرغانی از شاعران وارسته و عارف مسلک قرن هفتم و هشتم است که پنجاه سال پیش از حافظ می زیسته است. پیامدهای حمله مغولان و اوضاع نابسامان آن عصر، موجب شد که شاعر به سرودن اشعار انتقادی و اجتماعی بپردازد و این مضمون و شیوه شعری، بیشتر سروده های او را تشکیل دهد. اشتراکات زبانی، واژگانی و مضمونی در دیوان این دو شاعر دیده می شود؛ گاهی این همانندی ها در ذکر واژه های یکسان است و گاهی در تفکر و مضمون. در برخی ابیات نیز این همگونی در هر دو بعد به چشم می خورد. این دو شاعر، علاوه بر اینکه در استفاده از الفاظ و واژگان، با هم اشتراکاتی دارند که به گمان نگارندگان، حافظ از سیف فرغانی اقتباس کرده است؛ در تفکر و مضمون نیز در اشعارشان همانندی هایی وجود دارد که دور نیست هر دوی این شاعران، به خاطر اوضاع اجتماعی نامساعدشان به این شیوه گرایش نشان داده باشند. غالب ترین وجه اشتراک فکری سیف فرغانی و حافظ شیرازی، آزادی و وارستگی است. این پژوهش در نظر دارد به بررسی اقتباس های حافظ و سیف الدین محمد فرغانی بپردازد.

کلمات کلیدی:

شعر فارسی، حافظ، سیف فرغانی، اقتباس، همگونی و همسانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2075638>

